

חזרה על מונחים והגדרות

2

ניהול תנועות
חלק 2
Transaction Management
Part 2

1

תזמון Schedule

- תזמון הוא ביצוע של מספר תנועות במקביל
- בכל נקודת זמן מתבצעת פעולה אחת בלבד
- פעולת קריאה/כתיבה מתבצעת בצורה אטומית
- התזמון מייצג את הסדר על ציר הזמן (הציר האנכי) בו מתבצעות הפעולות

Read(A)	Read(C)
Write(A)	Write(C)
Read(B)	Read(B)
	Write(B)
Write(B)	

4

תנועה (או עסקה) Transaction

- תנועה (טרנסקציה או עסקה) היא סדרה של פעולות קריאה וכתיבה של פריטים (items) מהמסד
- תנועה היא הפשטה של תוכנית
- הפריטים יכולים להיות רשומות, בלוקים (דפים), טבלאות (יחסים) וכד'

Read(A)
Write(A)
Read(B)
Write(B)

3

מהי שקילות של תזמונים?

- שני תזמונים הנם שקולים אם
- שני התזמונים מורכבים מאותן תנועות (ולכל תנועה אותן פעולות בשני התזמונים)
- לשני התזמונים אותה השפעה על המסד, כלומר למסד יש אותם ערכים עם סיומו של כ"א מהתזמונים
- בשני התזמונים כל עסקה מייצרת אותו פלט למשתמש, כלומר מציגה בפני המשתמש אותם ערכים לכל פריט שהיא קוראת
- השקילות חייבת להתקיים לכל חישוב אפשרי

6

תזמון סדרתי
Serial Schedule

- תזמון סדרתי הוא תזמון שבו התנועות מתבצעות זו אחר זו באופן סדרתי
- כל תזמון סדרתי הוא נכון

Read(A)	Read(C)
Write(A)	Write(C)
Read(B)	Read(B)
Write(B)	Write(B)

5

ערך שנכתב תלוי בערכים שנקראים

• הערך שתנועה כותבת הוא תמיד פונקציה של הערכים שהיא קוראת לפני הכתיבה

• לדוגמה, הערך שנכתב עבור A הוא פונקציה של הערך שנקרא עבור A

• הערך שנכתב עבור B הוא פונקציה של הערכים שנקראים עבור A ועבור C

Read(A)
Write(A)
Read(C)
Write(B)

8

ההגדרה הפורמלית של שקילות במקרה הכללי

7

נניח ששני תזמונים (המורכבים מאותן תנועות) כותבים אותם ערכים לכל חישוב אפשרי

• לפיכך, כל עסקה T חייבת לקיים:
▶ אם T כותבת פריט כלשהו A, אז בשני התזמונים T קוראת בדיוק אותם ערכים לפני הכתיבה של A

הנמקה: אם בשני התזמונים, T קוראת ערכים שונים לפני הכתיבה של A, אז תמיד אפשר למצוא חישוב ספציפי שלפיו T תכתוב ערכים שונים עבור A בשני התזמונים

10

כתיבה עיוורת (Blind Write)

• תנועה מבצעת כתיבה עיוורת אם היא כותבת ערך בלי לקרוא אותו

• העסקה בצד ימין מבצעת כתיבה עיוורת של הפריט B

Read(A)
Write(A)
Read(C)
Write(B)

9

ההגדרה של שקילות מבטים View Equivalence

• תזמונים S_1 ו- S_2 הנם שקולי מבטים אם:
▶ הם מורכבים מאותן תנועות
▶ אם T_i קוראת ערך התחלתי של A ב- S_1 , אז T_i קוראת גם ב- S_2 ערך התחלתי של A
▶ אם T_i קוראת ערך של A שנכתב ע"י T_j ב- S_1 , אז T_i קוראת גם ב- S_2 ערך של A שנכתב ע"י T_j
▶ אם T_i כותבת ערך סופי של A ב- S_1 , אז T_i כותבת גם ב- S_2 ערך סופי של A

12

איך נבטיח שכל תנועה קוראת אותם ערכים בשני התזמונים?

• הדרך היחידה להבטיח ש- T_i קוראת בשני התזמונים את אותו הערך עבור A היא:
▶ בשני התזמונים T_i קוראת עבור A את הערך שנכתב ע"י אותה עסקה T_j

הנמקה: אם בשני התזמונים, T_i קוראת עבור A ערכים שנכתבים ע"י עסקאות שונות T_m ו- T_k , אז תמיד אפשר למצוא חישובים של T_m ו- T_k שלפיהם T_m ו- T_k כותבות ערכים שונים עבור A

11

מסקנות הנובעות מההגדרה של שקילות מבטים

- ההגדרה של שקילות מבטיחה שכל תנועה T_i קוראת אותם ערכים בשני התזמונים ולכן גם כותבת אותם ערכים (לכל חישוב אפשרי)
- לערכים שתנועה T_i כותבת יש השפעה רק אם אלה ערכים סופיים שנכתבים למסד או שתנועה אחרת קוראת אותם

14

דוגמה לשני תזמונים המקיימים את ההגדרה של שקילות מבטים

T_1	T_2	T_3
R(A)	W(A)	
W(A)		W(A)
T_1	T_2	T_3
R(A)		
W(A)	W(A)	
		W(A)

- בשניהם T_1 קוראת ערך התחלתי של A מהמסד ו- T_3 כותבת ערך סופי של A למסד (זאת כתיבה עיוורת)
- אף עסקה (חוץ מ- T_1) לא קוראת ערך של A או כל ערך אחר

15

הסדר בין תנועות בתזמון סדרתי שקול (לפי שקילות מבטים)

16

דוגמה של תנועה חסרת השפעה

T_1	T_2	T_3
R(B)		
R(C)	W(C)	
W(A)		R(A)
		W(C)

- בדוגמה בצד שמאל כל הכתיבות הן עיוורות
- הערך של C שנכתב ע"י T_2 אינו נקרא ע"י אף תנועה אחרת ואינו הערך הסופי של C שנכתב למסד
- בנוסף, T_2 אינה קוראת אף ערך; לפיכך:
- ל- T_2 אין שום השפעה – אפשר פשוט למחוק אותה מהתזמון

15

מה צריך להיות הסדר בתזמון סדרתי שקול?

- נניח שבתזמון S, התנועה T_2 קוראת ערך עבור A שנכתב ע"י T_1
- ברור שבתזמון סדרתי שקול T_2 תופיע אחרי T_1
- נניח שבתזמון S, התנועה T_3 כותבת את A אחרי ש- T_2 קראה אותו
- היכן יכולה T_3 להופיע בתזמון סדרתי שקול?

אם אין כתיבות עיוורות, אז T_3 חייבת להופיע אחרי T_2

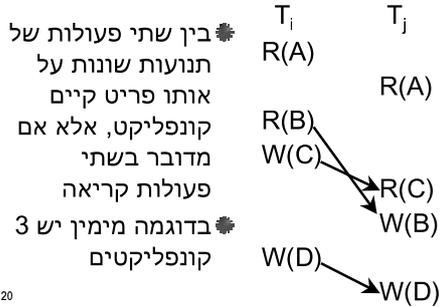
18

מה צריך להיות הסדר בתזמון סדרתי שקול?

- נניח שבתזמון S, התנועה T_2 קוראת ערך עבור A שנכתב ע"י T_1
- ברור שבתזמון סדרתי שקול T_2 תופיע אחרי T_1
- נניח שבתזמון S, התנועה T_3 כותבת את A אחרי ש- T_2 קראה אותו
- היכן יכולה להופיע בתזמון סדרתי שקול?
 - אחרי T_2 , או
 - לפני T_1 , בהנחה ש- T_1 אינה מושפעת מהערך של A ש- T_3 כותבת (כלומר, יש כתיבות עיוורות)

17

קונפליקטים בין תנועות

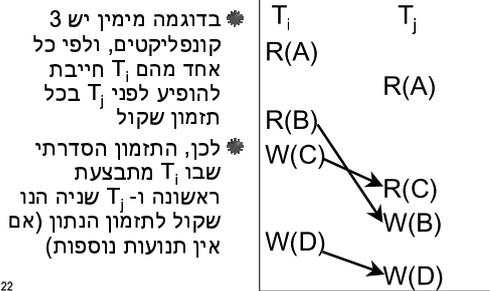

20

שקילות קונפליקטים

19

קונפליקטים בין תנועות (דוגמה קודמת)

22

הגדרה של שקילות קונפליקטים Conflict Equivalence

- שני תזמונים הנם שקולי קונפליקטים אם
 - ▶ הם מורכבים מאותן תנועות
 - ▶ כל צמד של פעולות שיש ביניהן קונפליקט מופיע בשני התזמונים באותו סדר
- הערה: הקונפליקטים הם
 - ▶ קריאה ולאחריה כתיבה על אותו פריט
 - ▶ כתיבה ולאחריה קריאה על אותו פריט
 - ▶ כתיבה ולאחריה כתיבה נוספת על אותו פריט

21

סיכום לגבי שתי ההגדרות של שקילות

- שקילות מבטים היא המושג הכללי ביותר של שקילות בין תזמונים, כאשר לא ידוע דבר לגבי החישובים שעושות התנועות
- שקילות קונפליקטים היא המושג הכללי ביותר של שקילות בין תזמונים אם אין כתיבות עיוורות (ולא ידוע דבר על החישובים)
- שקילות קונפליקטים גוררת שקילות מבטים, אבל לא להפך אם יש כתיבות עיוורות

24

שקילות קונפליקטים גוררת שקילות מבטים

- למה: אם S_1 ו- S_2 הנם שקולי קונפליקטים אז הם גם שקולי מבטים
- הוכחה: בגלל שהסדר בין כל הקונפליקטים נשמר בשני התזמונים, קל להראות ששני התזמונים מקיימים את כל התנאים של ההגדרה של שקילות מבטים

23

תזמון בר-סדרתיות Serializable Schedule

- תזמון הנו בר-סדרתיות אם הוא שקול לתזמון סדרתי כלשהו
- תזמון בר-סדרתיות הוא תזמון נכון צריך דרך לקבוע שתזמון הוא בר-סדרתיות מבלי לדעת את החישובים שהוא מבצע, כלומר התזמון צריך להיות בר-סדרתיות לכל חישוב אפשרי

26

תזמונים ברי-סדרתיות

25

גרף הקדימויות Precedence Graph

- גרף הקדימויות עבור תזמון נתון מכיל צומת לכל תנועה
- צלע מכוונת מ- T_i ל- T_j אם יש קונפליקט בין T_i לבין T_j שקובע ש- T_i צריכה להופיע לפני T_j
- משפט: תזמון הנו בר-סדרתיות קונפליקטית אם ורק אם גרף הקדימויות שלו הנו חסר מעגלים

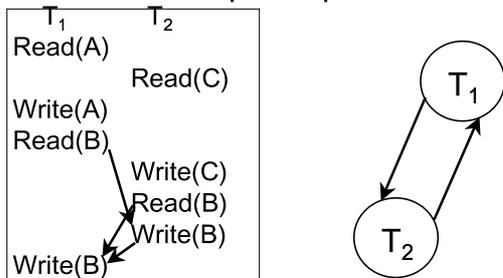
28

תזמון בר-סדרתיות קונפליקטית Conflict Serializable Schedule

- תזמון S_1 הנו בר-סדרתיות קונפליקטית אם קיים תזמון סדרתי S_2 כך ששני התזמונים הנם שקולי קונפליקטים

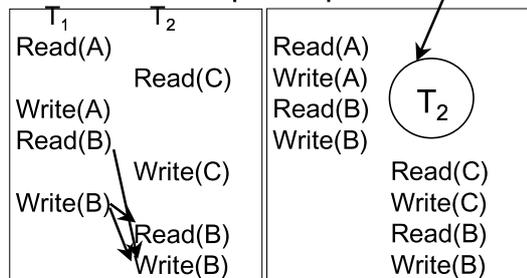
27

דוגמה לתזמון שאינו בר-סדרתיות קונפליקטית

30

דוגמה לתזמון בר-סדרתיות קונפליקטית

29

בר-סדרתיות מבטית View Serializability

* תזמון S_1 הנו בר-סדרתיות מבטית (view serializable) אם קיים תזמון סדרתי S_2 כך ששני התזמונים הנם שקולי מבטים

* ברור שתזמון בר-סדרתיות קונפליקטית הוא בר-סדרתיות מבטית (אבל ההפך אינו בהכרח נכון כאשר יש כתיבה עיוורת – דוגמה בהמשך)

* הבעיה האם תזמון S הנו בר-סדרתיות מבטית הנה קשה (NP שלמה) אם יש כתיבות עיוורת

32

עוד דוגמה לתזמון שאינו בר-סדרתיות קונפליקטית

T_1	T_2
Read(A)	Read(C)
Write(A)	Write(C)
Read(B)	Read(B)
Write(B)	Write(B)

31

שני התזמונים שקולי מבטים, כי

T_1	T_2	T_3
R(A)	W(A)	W(A)
W(A)	W(A)	W(A)

* בשניהם T_1 קוראת ערך התחלתי של A מהמסד ו- T_3 כותבת ערך סופי של A למסד (זאת כתיבה עיוורת)

* אף עסקה (חוץ מ- T_1) לא קוראת ערך של A או כל ערך אחר

34

דוגמה לתזמון שהוא בר-סדרתיות מבטית אבל לא בר-סדרתיות קונפליקטית

T_1	T_2	T_3
R(A)	W(A)	W(A)
W(A)	W(A)	W(A)

תזמון סדרתי שקול מבטים:

T_1	T_2	T_3
R(A)	W(A)	W(A)
W(A)	W(A)	W(A)

33

נעילות Locking

* המטרה היא להבטיח שנוצרים רק תזמונים ברי-סדרתיות

* דרך אחת לעשות זאת היא ע"י שימוש במנעולים (locks)

* לכל פריט יש שני סוגי מנעולים

- ▶ מנעול משותף (shared), שמסומן ע"י S
- ▶ מנעול בלעדי (exclusive), שמסומן ע"י X

36

בקרת מקבילות ע"י נעילות

35

מתי מותר לנעול?

- מספר עסקאות יכולות להחזיק בו-זמנית מנעול משותף על פריט A
- ▶ בתנאי שאין אף עסקה שמחזיקה מנעול בלעדי על A
- רק עסקה אחת יכולה להחזיק מנעול בלעדי על פריט A
- ▶ ואז לאף עסקה אחרת אין מנעול משותף או בלעדי על A
- מנהל הנעילות מוודא שהכללים נשמרים

38

לאיזה צורך נועלים?

- כדי לקרוא פריט A צריך תחילה לנעול אותו במנעול משותף
- ▶ בעקרון אפשר לשחרר את המנעול אחרי הקריאה
- כדי לכתוב פריט A צריך תחילה לנעול אותו במנעול בלעדי
- ▶ בעקרון אפשר לשחרר את המנעול אחרי הכתיבה
- אם אחרי קריאה צריך לכתוב, אז עסקה יכולה לשדרג מנעול משותף למנעול בלעדי
- הבקשות למנעולים מופנות למנהל הנעילות

37

פרוטוקול נעילות בשתי פאזות Two-Phase Locking (2PL)

- עסקה חייבת לקבל
- ▶ מנעול משותף לפני קריאה של פריט
- ▶ מנעול בלעדי לפני כתיבה של פריט
- לאחר שעסקה משחררת מנעול כלשהו היא לא יכולה לבקש מנעולים נוספים
- לכן הפרוטוקול קרוי "נעילות בשתי פאזות"
- ▶ תחילה פאזה של קבלת מנעולים
- ▶ ולאחריה פאזה של שחרור מנעולים

40

פרוטוקול נעילות בשתי פאזות

Two-Phase Locking (2PL)

39

צלע מ- T_1 ל- T_2 פירושה:

- אם יש צלע $T_1 \rightarrow T_2$ אז פירוש הדבר שיש פריט כלשהו כך שאחת משתי העסקאות כותבת אותו (ולכן מחזיקה עליו מנעול בלעדי) והשניה קוראת או כותבת אותו, ולכן גם היא מחזיקה עליו מנעול
- מסקנה: T_1 משחררת מנעול על פריט כלשהו לפני ש- T_2 מקבלת מנעול על אותו פריט

42

תזמון שמקיים 2PL הוא בר-סדרתיות קונפליקטית

- משפט: תזמון שבו כל עסקה מקיימת פרוטוקול 2PL הנו בר-סדרתיות קונפליקטית
- הוכחה: יהי S תזמון שמקיים 2PL ונניח שבגרף הקדימויות יש מעגל
- המשך ההוכחה בשקפים הבאים

41

לפיכך, אם יש מעגל
 $T_1 \rightarrow T_2 \rightarrow T_3 \rightarrow T_4 \rightarrow T_1$
 אז נובע ש-

- T_1 משחררת מנעול על פריט כלשהו לפני ש- T_1 מקבלת מנעול על פריט אחר
- מסקנה: T_1 אינה מקיימת פרוטוקול 2PL
- מכיוון שהגענו לסתירה, נובע שבגרף הקדימויות אין מעגל והתזמון S הוא בר-סדרתיות קונפליקטית
- מ.ש.ל.

44

אם יש מסלול $T_1 \rightarrow T_2 \rightarrow T_3 \rightarrow T_4$
 אז נובע ש-

- T_1 משחררת מנעול לפני ש- T_2 מקבלת מנעול
- T_2 משחררת מנעול לפני ש- T_3 מקבלת מנעול
- T_3 משחררת מנעול לפני ש- T_4 מקבלת מנעול
- ובאופן טרנזיטיבי:
- ▶ T_1 משחררת מנעול על פריט כלשהו לפני ש- T_4 מקבלת מנעול על פריט אחר (יתכן אבל לא הכרחי ששני המנעולים על אותו פריט)

43

מנהל מנעולים Lock Manager

- מנהל המנעולים מטפל בבקשות למנעולים ובשחרור מנעולים
- מחזיק טבלה שיש בה כניסה לכל פריט A עם
 - ▶ רשימת העסקאות שכרגע מחזיקות מנעול על A
 - ▶ סוג המנעול
 - ▶ מצביע לתור של בקשות למנעולים על A
- קבלה של מנעול ושחרור של מנעול צריכות להתבצע כפעולות אטומיות
- ניתן לשדרג מנעול משותף למנעול בלעדי

46

מנהל המנעולים וטיפול במצבי קיפאון

45

גילוי מצב קיפאון

- בונים גרף של "מחכה ל-" (waits-for graph)
 - ▶ צומת לכל עסקה
 - ▶ צלע מ- T_1 ל- T_2 אם T_1 מחכה למנעול שכרגע T_2 מחזיקה
- מפעם לפעם בודקים אם יש בגרף מעגל (שפירושו מצב של קיפאון)
- אם יש מעגל, מבטלים את אחת העסקאות שנמצאת על המעגל, ומתחילים אותה מחדש

48

מצב של קיפאון Deadlock

- מצב של קיפאון מתרחש כאשר קיים מעגל של עסקאות, כך שכל עסקה במעגל מחכה למנעול שכרגע מוחזק ע"י העסקה הבאה במעגל
- שתי דרכים לטפל במצבי קיפאון:
 - ▶ מניעת מצבי קיפאון
 - ▶ גילוי מצבי קיפאון וביטולם

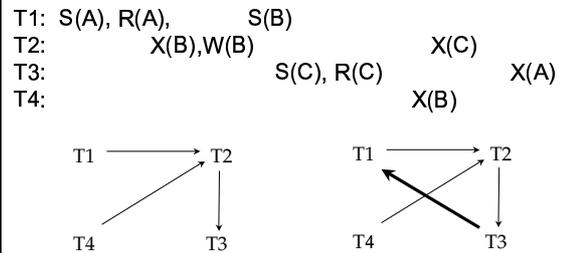
47

מניעת מצבי קיפאון

- נותנים לכל עסקה *חותמת זמן* (שמציינת את זמן ההתחלה של העסקה)
- זמן מוקדם יותר עדיף על זמן מאוחר יותר
- נניח ש- T_1 מחכה למנעול ש- T_2 מחזיקה
- שתי דרכים לפיהן ניתן לפעול:
 - ▶ Wait-Die
 - ▶ Wound-Wait

50

דוגמה

49

Wait-Die

- עסקה ותיקה שצריכה מנעול מחכה לעסקה צעירה שמחזיקה מנעול זה
- עסקה שהשיגה את כל המנעולים שהיא צריכה יכולה לסיים
- עסקה צעירה עלולה להתבטל שוב ושוב אם בכל פעם שהיא צריכה מנעול, אזי מנעול זה מוחזק ע"י עסקאות ותיקות יותר

52

כאמור, T_1 מחכה למנעול ש- T_2 מחזיקה

- Wait-Die – עסקה צעירה שמבקשת מנעול עלולה להתבטל
 - ▶ אם ל- T_1 עדיפות גבוהה יותר, אז T_1 מחכה לשחרור המנעול ע"י T_2 ; אחרת מבטלים את T_1 (כלומר, מבצעים לה abort) ומתחילים אותה מחדש
- Wound-Wait – עסקה צעירה שמחזיקה מנעול עלולה להתבטל
 - ▶ אם ל- T_1 עדיפות גבוהה יותר, אז מבטלים את T_2 ; אחרת T_1 מחכה ל- T_2

51

סיכום לגבי שתי הדרכים למניעת מצבי קיפאון

- בכל אחת משתי הדרכים אין אפשרות לקיפאון
 - ▶ העסקה הוותיקה ביותר במערכת אינה מתבטלת
- הרעבה (starvation) פירושה שעסקה לא מצליחה אף פעם להשיג את כל המנעולים שהיא צריכה
 - ▶ כלומר העסקה מתבטלת שוב ושוב ולכן אינה מסתיימת
- כדי למנוע הרעבה, כשמתחילים עסקה מחדש, צריך להשאיר לה את חותמת הזמן שהייתה לה קודם

54

Wound-Wait

- עסקה צעירה מתבטלת אם היא מחזיקה מנעול שצריכה עסקה ותיקה יותר
- עסקה עלולה להתבטל גם אם היא כבר השיגה את כל המנעולים שהיא צריכה, ולכן יכולה לסיים

53

דוגמה: העברת כסף מחשבון לחשבון

- חשבונות בנק A, B
- נעביר 100 ש"ח מ-A ל-B
- התוכנית: $A:=A-100$
 $B:=B+100$
- התוכנית נכונה, אבל מה קורה אם המחשב נופל אחרי ביצוע הפקודה הראשונה?
 - ▶ הורדנו כסף מ-A ולא הוספנו ל-B
 - ▶ התוכנית הסתיימה בצורה שגויה

56

התאוששות מנפילות

זוהי רק הקדמה קצרה ואינטואיטיבית של המושגים הבסיסיים

55

מנגנון התאוששות (Recovery)

- לכל מערכת מסד נתונים מנגנון התאוששות שאחראי על הדברים הבאים:
 - ▶ לבטל את כל הפעולות של התוכנית אם היא נפלה (abort) לפני שביצעה commit
 - ▶ לוודא שכל הפעולות של התוכנית נשמרות במסד אם התוכנית ביצעה commit
- מאוחר יותר נסביר איך פועל מנגנון ההתאוששות

58

ביצוע אטומי של תוכנית

- תוכנית הפועלת על מסד נתונים צריכה להתבצע באופן אטומי, כלומר
 - ▶ התוכנית מתבצעת בשלמותה, או
 - ▶ שאינה מתבצעת כלל
- תוכנית מתחייבת (מבצעת commit) לאחר שביצעה את כל פעולותיה
 - ▶ אם התוכנית התחייבה, אז כל פעולותיה נשמרות
 - ▶ אחרת, שום פעולה שביצעה לא נשמרת במסד

57

קריאה מלוכלכת Dirty Read

- נניח שעסקה T_1 קוראת ערך של פריט A שנכתב ע"י עסקה T_2
- בהמשך עסקה T_2 מתבטלת
 - ▶ צריך לבטל גם את T_1 ! (כי קראה ערך שלמעשה לא קיים)
 - ▶ נוצר מפל הפלות (cascading aborts)
 - ▶ אם T_1 התחייבה (עשתה commit) לפני שמספיקים לבטל אותה, אז התזמון אינו מאפשר התאוששות (schedule is not recoverable), כי אין דרך לסיים את T_2 ואין דרך לבטלה (כי ביטולה מחייב גם את הביטול של T_1)

60

תזמון שמאפשר התאוששות

59

פרוטוקול 2PL מחמיר Strict 2PL

- כמו 2PL הרגיל ובתוספת הדרישה הבאה
- עסקה משחררת המנעולים שהיא מחזיקה רק אחרי שהתחייבה
- הפרוטוקול המחמיר מונע מפל הפלות ומאפשר התאוששות, כאשר צריך לבטל עסקה כלשהי

62

תזמון שמאפשר התאוששות (Recoverable Schedule)

- תזמון מאפשר התאוששות אם עסקה מתחייבת רק אחרי (ובתנאי ש-) כל העסקאות שאת ערכיהן היא קראה התחייבו
- בפועל מקפידים על דרישה מחמירה יותר
- עסקה רשאית לקרוא רק ערכים שנכתבו ע"י עסקאות שכבר התחייבו
- תזמון שמקיים תנאי זה מאפשר התאוששות (recoverable) ומונע מפל הפלות

61

עסקאות במסד דינמי: בעיית הפאנטומים

- EMPS(Name, Dept, Age)
- T_1 אמורה למצוא את העובד המבוגר ביותר ב- CS וב- EE
- T_2 מוסיפה עובד חדש ל- CS שהוא המבוגר ביותר, ומוחקת מ- EE את העובד המבוגר ביותר

64

בעיית הפאנטומים

63

אין תזמון סדרתי שקול

- אם T_1 רצה ראשונה, אז היא צריכה להחזיר גיל 71 ל- CS וגיל 80 ל- EE
- אם T_1 רצה שניה, אז היא צריכה להחזיר גיל 75 ל- CS וגיל 63 ל- EE
- הבעיה נוצרה מכיוון ש- T_1 מחזיקה מנעולים על הרשומות שהן כרגע ב- CS, אבל לא על הרשומות שמתווספות ל- CS תוך כדי פעולתה

66

תזמון אפשרי שמקיים 2PL

- T_1 נועלת את כל הרשומות של CS ומוצאת את העובד המבוגר ביותר (שגילו 71)
- T_2 מוסיפה עובד ל- CS שגילו 75
- אפשר לעשות זאת בזמן ש- T_1 מחזיקה מנעולים על כל הרשומות של CS שקיימות כרגע במסד
- T_2 נועלת את כל הרשומות של EE ומוחקת מ- EE את העובד המבוגר ביותר (שגילו 80)
- T_2 משחררת את כל המנעולים שהיא מחזיקה
- T_1 נועלת את כל הרשומות של EE ומוצאת העובד המבוגר ביותר (שגילו 63)

65

פתרון אפשרי: נעילת פרדיקטים Predicate Locking

- עסקה צריכה לקבל מנעול על כל הרשומות שמקיימות תנאי (פרדיקט) מסוים, למשל
▶ $DEPT = CS$ או $AGE > 50$
- אם אין נעילת פרדיקטים במקרה הכללי (זה תהליך יקר),
▶ אז קל יותר לנעול את כל הרשומות שמקיימות את התנאי
 $DEPT = CS$ אם יש אינדקס על $DEPT$
- ← נועלים את כל הבלוקים שבהם נמצאים (או צריכים להימצא) נתוני הכניסה עבור $DEPT=CS$
- ▶ אם אין אינדקס, צריך מנגנון שמוודא שלא מתווספות רשומות ל-EMPS, כאשר עסקה נועלת רשומות של EMPS שמקיימות את התנאי $DEPT = CS$

68

מסקנה

- בר-סדרתיות קונפליקטית מבטיחה סדרתיות רק אם קבוצת הפריטים שפועלים עליה הנה קבועה

67